

# Věchá



# SOCIÁŽ

1474-1  
Sazochok Václ.  
Lukavec 40  
p. Lovosice

## Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — Číslo 38

V Zlatci dne 22. září 1950

Cena 3 Kčs

### Šetříme národní majetek

Socialistické hospodářství zvyká všechny občany republiky na společné vlastnictví. Není pouze „můj majetek“, je také „náš společný“ majetek. Znárodněný majetek je na př. společným vlastnictvím nás všech, dělníci v továrně jsou hospodáři na svém, města a obce mají celé množství komunálních domů a komunálních podniků, které nejsou osobním vlastnictvím, realizace družstevní myšlenky přináší ve všech oborech pojem společného vlastnictví. Společným vlastnictvím jsou sociální a zdravotní ústavy, rekreační střediska, školy, lázně, veřejné sady a pod. Někteří lidé nedovedou pochopit, že společné vlastnictví, které patří kolektivu, je nutno stejně úzkostlivě šetřit jako majetek vlastní, nedovedou se odpoutat od starého způsobu myšlení. Dřívější staré přísloví říkalo: „Z cizího krev neteče“. A mnozí lidé považují dosud společný majetek za cizí a zacházejí s ním tak, jak se říká v citovaném přísloví. Často s politování objevíme stopy ničení tohoto cenného společného majetku a říkáme si v duchu, že ten, kdo tak nešetřně zachází se společným majetkem, neodpoutal se od starého způsobu myšlení. Neboť to, co ze společného majetku zlovlně ničíme, sobě ničíme. Zničený majetek je nutno nahradit a nelze jej nahradit ničím jiným, než cennými surovinami a prací. Tím se však stává, že netvoříme nové hodnoty k zvýšení blahobytu, ale musíme nahradit to, co bylo zbytečně poškozeno nebo zničeno. Takový společný majetek jsou na př. naše dráhy a jak právě tady objevíme stopy zlovlněného poškození. Společným majetkem jsou i ostatní dopravní prostředky, ale společným majetkem je také naše vřiva.

V socialistickém státě nesmí být nikde zlovlně rozbitá okna ve vlacích, rozřezané řemeny, stěny znešvažené nápisy. Nikdo by také neměl ničit lehkomyšlně jakoukoliv hodnotu a ubrat ji třeba veřejnému zásobování. Každá taková zbytečná ztráta je poškození národního kolektivu. Kdo takové škody způsobuje, postrá-

### Socialismus a kapitalismus

Farmáři ve východních státech USA, ve státech Washington, Idaho a Oregon se rozhodli, že zakopou, zničí přes šest milionů bušlů pšenice z letošní úrody, protože nevidí možnost odbytu. — Tato zpráva ve zkratce ukazuje nesmyslnost a rozvrácenost kapitalistického řádu. Normální rozum by řekl: obilí se pěstuje proto, aby lidé měli co jíst; proto toto obilí dáme těm, kteří chtějí jíst. Ale v kapitalismu nevládne normální rozum: v kapitalismu vládne touha po zisku, po zisku za každou cenu. Proto před válkou pálili v Americe zásoby kávy, proto polévali hromady obilí petrolejem nebo je házeli do moře; proto ničili zásoby bavlny atd. To všechno proto, že o všem rozhodovali ti, kteří chtěli vydělávat s obchodováním s obilím a bavlnou, s kávou a rýží. Jenom podle toho jednali a bylo-li zapotřebí, ničili jen zásoby potravin, ale ničili i tisíce a tisíce existencí lidí. Dovedli ničit zboží, které mohlo být užitečné lidem jen proto, aby snížili nabídku, která ohrožovala jejich zisky. Hovořili o „nadprodukcii“, třebaže skutečné nadvýroby nebylo, neboť jinde, v jiných zemích byli hladovíci. A proč hladověli? Byli obětí kapitalistického řádu.

Socialismus je si vědom toho, že výroba, ať na poli nebo v továrně, hutích nebo v dílnách musí sloužit lidem, pracujícím, že jim musí dávat to, co potřebují k své práci a k svému životu. Proto také socialismus plánuje; chce, aby to, co lidé potřebují, se vyrábělo podle jejich potřeb. — Proto také budujeme novou výrobu po-

dle plánu; proto klademe důraz na doly, na hutě a těžké strojírenství, abychom si vytvořili základy a předpoklady široké národní výroby, která by postupně mohla dát pracujícím vše, co potřebují a co dělá lidský život krásným. V socialismu nemůže být nadprodukce; v socialismu se nestane to, co se stalo ve východních státech USA, neboť v socialismu běh výroby neurčuje touha zámožných jednotlivců, továrníků, bank, trustů a koncernů po zisku; socialistická výroba je vedena zájmem státu a jeho lidu. Proto také u nás zemědělec nemusí mít obavy, co bude s jeho obilím a jak je prodá. Ví, že pracuje pro obživu národa a že národ má zájem o to, aby zemědělec žil spokojeně a klidně z výtěžku své práce.

V socialismu nikdo nespekuluje s obilím. O tom, co dostane zemědělec za svoji práci, kolik dostane za své obilí, nerozhodují kapitalistické burzy, banky a jiní příživníci na práci pracujících. V socialismu práce není zbožím, které kapitalista kupuje za cenu, kterou může určovat. V socialismu práce je podílem, kterým se každý pracující účastní společného díla. Proto také výrobek, ať už je obilí nebo nový stroj, cukrovka nebo nový nástroj, kousek látky nebo kniha, není u nás předmětem výdělkářství; to vše a jiné se vyrábí proto, že to lidé potřebují. Socialismus odstranil ziskuchtivou hrabivost kapitalismu a tím uvolnil také cestu, po které lidstvo jde k lepší, krásnější, klidnější budoucnosti.

dá socialistického uvědomění a zodpovědnosti k celku. Socialisticky uvědomělý občan je důsledně a úzkostlivě šetrný k společnému vlastnictví v práci, v životě veřejném i v soukromí v životě rodinném. V této šetrnosti k společnému vlastnictví musí vésti rodinná výchova dětí, žena-hospodyně musí v těchto zásadách

vést domácnost, všichni musíme šetřit v závodech při práci materiálem, zařízením, nezhodnotit nic, co patří stejně mně jako všem druhým v práci. Pojem socialistického kolektivního vlastnictví a zodpovědnosti k němu musí přejít do krve všem občanům, jen tak je možno dojít k dalšímu zvýšení životní úrovně.

## Ve znamení soutěže do podzimních polních prací

Všechny radostné zprávy, oznamující prvnímu hospodáři republiky, prezidentu Klementu Gottwaldovi splnění plánu výkupu obilí, vyzdvihovaly skutečnost, že k úspěšnému průběhu letošních žní a výkupu přispěla vedle Československých státních statků na prvním místě Jednotná zemědělská družstva. Organizace družstevní spolupráce na vesnici utvrdila drobné a střední rolníky o letošních žních v přesvědčení, že použitím nových výrobních forem lze opravdu vykonati i nejobtížnější zemědělské práce rychleji, lépe a s menší námahou, než to připouštěla dosavadní zastaralá soustava zemědělské malovýroby.

Nyní stojí celé naše zemědělství před dalším úsekem důležitých a odpovědných úkolů. Musíme ještě před prvními podzimními mrazy sklídnout letošní pravděpodobně velmi dobrou úrodu okopanin, musíme v pěstitelských oblastech provést sklizeň lnu, odzrnit jej, vyrosit a ještě na podzim připravit ke zpracování naším lnářským průmyslem. A hned na tyto sklizňové práce navazuje podzimní příprava půdy a provedení podzimních osevů, jimiž vlastně již praktic-

ky vstupujeme do třetího roku zemědělské pětiletky.

Nositeli nových, pokrokových, hospodárnějších i dokonalejších pracovních metod zůstanou v soukromém sektoru našeho zemědělství i nadále naše jednotná zemědělská družstva. Projevilo se to výrazně tím, že více jak 2.000 JZD se na základě zkušeností z letošních žní rozhodlo vést společné osevy, provést hospodářskotechnickou úpravu půdy a rozorat meze. Protože se o letošních žních osvědčilo socialistické soutěžení jako základ nepopíratelných úspěchů JZD, obrátilo se předsednictvo JSČZ na své krajské a okresní výbory, aby v období podzimních polních prací organizovaly ve spolupráci s ČSM novou soutěž o nejlepší JZD. Předmětem soutěže bude především největší výměra půdy, na které bude provedeno společně osev, dále největší procento půdy, na které budou podzimní práce prováděny společně, a to pracovními skupinami. Dalším soutěžním měřítkem je nejrychlejší provedení slizně a dodávek bramborů a cukrovky a konečně získání dalších drobných a středních rolníků za členy JZD. Sou-

těž o nejlepší JZD v podzimních polních pracích se bude opírat o soutěž pracovních skupin uvnitř JZD, aby tak byla dána možnost všem pracovníkům JZD, aby se v podzimní soutěži uplatnili a osvědčili.

Povzbudivé výsledky socialistického soutěžení jednotlivých zemědělských družstev v období letošních žňových prací, kdy jak mezi celými JZD, tak i mezi jednotlivými pracovními skupinami, se rozvíjelo velmi houževnaté, ale úspěšné zápolení, je zárukou, že podzimní soutěž povede k dalšímu rozvoji a prohloubení družstevní myšlenky v našem zemědělství i k úspěšnému zvládnutí významných pracovních úkolů, které budou znamenat další krok na cestě k socialismu.

### Celá šateňka uvolněna

Od 28. srpna uvolnilo ministerstvo vnitřního obchodu zbývající body šateňky, takže je možno nakupovat textil, oděv a obuv na všechny body letos vydané šateňky.

Československý lid se znovu přesvědčuje, že vláda obrozené Národní fronty ihned vyvozuje důsledky z našich stále se lepších hospodářských poměrů a úspěchů naší výroby. I toto včasné uvolnění šateňky je úspěchem a dokladem zlepšených poměrů proti roku loňskému. Už nyní je trh zásoben tak, že si budou moci spotřebitelé vybrat za své body potřebné zboží a nemusí odkládat nákupy až ke konci roku. Každá dobrá hospodyně udělá včas bodový rozpočet, na nejnaléhavější potřeby rodiny a podle toho utratí své body. Loni mnozí spotřebitelé odkládali nákupy a tím zavinili nával v prodejnách v posledním měsíci roku.

Při návalech není ovšem možností pečlivého výběru, body jsou utraceny za zboží méně potřebné a nedostávají se potom na věci naléhavé. A tak v mnohých domácnostech si stěžovali, že nakoupili nevhodně, jen aby jim body nepropadly a že jim mnohé potřebné součástky oděvu, zejména pro děti chybí. Toho letos nebude. Každý bude moci nakoupit včas a s rozmyslem. Zejména v dětské konfekci, prádla a obuvi je uspokojivý výběr a to je vlastně nejdůležitější. Děti rostou, odrůstají starým šatům a trhají více než dospělí, je potřeba stálého obnovení dětské garderoby. Většina matek má větší radost, vidí-li, že dítě je dobře opatřeno než z vlastních nových věcí. Tyto maminky mají po starosti, neboť dětský trh je uspokojivě zásoben.

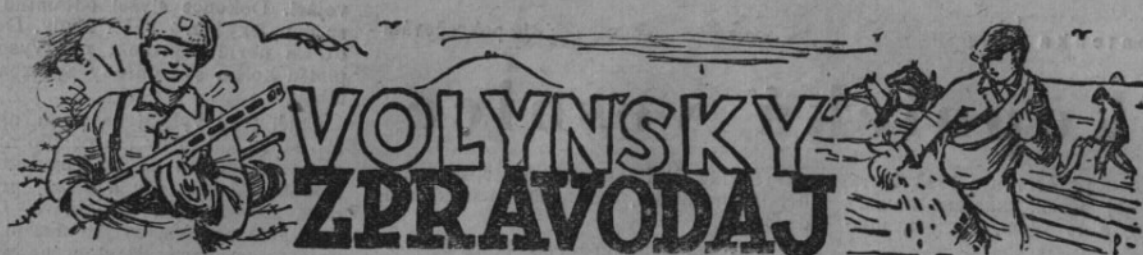
Naše lidově demokratická vláda je důsledná a plní, co slíbila. Lid na to odpovídá důvěrou k vládě a zvyšuje nám pracovního úsilí, neboť se přesvědčil, že výsledky zvýšené výroby přijdou k užítku zase pracujícím.

### Rozorané meze zvýší mechanisaci zemědělské práce

Nejnižší produktivitu práce u nás prozatím vykazovalo zemědělství. A proč? Vysvětlil to nedávno ministr vnitra Václav Nosek, když řekl; pluh, kosa, hrábě, cep, a mimo lidské síly, kterou musela produkovat celá rodina od dětí až po starce — nějaká ta kravička, v nejlepším případě kůň, to byl veškerý arsenál zdrcující většinu našich zemědělců v první polovině XX. století, století techniky.

Zemědělství se mechanisuje; naše průmyslové závody dávají našemu zemědělství tisíce a tisíce traktorů, motorových pluhů, samovazačů, mlátiček kombajnů a jiných hospodářských strojů, které pracují daleko, daleko rychleji a účinněji než kravský nebo koňský potah. Mechanisace zemědělské práce sama o sobě by však nestačila, protože je v první řadě potřeba vytvořit předpoklady, aby stroje v zemědělství se mohly plně, dle svých možností uplatnit. To na drobných poličkách nebylo možné. Proto — mělo-li se pomoci vesnicí, měla-li se usnadnit práce zemědělců — musil s mechanisací zemědělství, s nástupem strojů do vesnic držet krok i nový způsob zemědělské práce, nová spolupráce zemědělců, jak ji představují Jednotná zemědělská družstva a jak se provozuje posléze i v rozoraných mezích, kdy tříst malých poliček mizí a ustupuje velkým lánům, na kterých je možno využít všech vyvozeností vědy a techniky a na kterých může vesnice osvědčit svoje společné úsilí. Velmi dobře připome-

nul ministr Nosek, že rozorané meze nejsou monopolem socialismu. Také v Americe jsou rozorané meze a hospodaří se tam na velkých láněch, aby zemědělství mohlo využít všech výhod mechanisace a aby bylo možno i v zemědělství pracovat ve velkém. Ale je tu podstatný rozdíl: v USA se to neděje ve prospěch drobného zemědělce, ale naopak: stává se nevolníkem bankéřů, a je nakonec rád, pracuje-li na pozemcích kdysi své farmy jako námezdná síla za hubenou mzdu. — U nás chceme zvýšit produktivitu zemědělské práce tak, aby z toho měl prospěch celek, ale aby z toho měl prospěch i zemědělec. Jako v průmyslu chceme, abychom stále více vyráběli a aby při tom současně stoupala životní úroveň pracujících, tak i v zemědělství spojujeme zvýšení produktivity práce s osobním zájmem a prospěchem každého, kdo pracuje na půdě. Letošní žně byly po té stránce velmi účinnou a živou školou, neboť v tisících a tisících vesnicích se drobní a střední zemědělci zcela prakticky přesvědčili o významu spolupráce, o pomoci státních strojních stanic, o významu Jednotných zemědělských družstev, o přímo hmatatelném užítku, který přináší společná práce, práce na větších láněch, práce dobře plánovaná a organizovaná. A výsledek? Rozorané meze. Jen na Českobudějovicku rozorali tolik mezí, že jejich délka představuje vzdušnost z Českých Budějovic až na Ural.



## Zprávy svazu

**Ze zcháze Ústředního výboru Svazu Čechů z Volyně.**

Ústřední výbor Svazu Čechů z Volyně zabýval se na své schůzi 16. 9. 1950 otázkou vybudování pomníku v Žatci k uctění památky krajanů zahynulých v Českém Malíně na Volyni. Komisi pro vybudování tohoto památníku bylo uloženo, aby zahájila přípravné práce, aby odhalení pomníku mohlo být provedeno k osmému výročí tragedie Českého Malína — 13. červenci 1951. Byla rovněž zvolena subkomise, která provede revisi částek, věnovaných na bývalý Malínský fond KPVC a převede z tohoto fondu, který sloužil pro sociální účely, na účet Fondu pro vybudování pomníku obětí Českého Malína v Žatci všechny dary, věnované výslovně pro účel vybudování pomníku. Komise pro vybudování pomníku byla zplnomocněna, aby disponovala tímto Fondem a rovněž pověřena opatřením dalších finančních prostředků, jichž si vyžadá stavba pomníku.

V dalším pořadu schůze byl schválen návrh žádosti ministerstvu práce a soc. péče na poskytnutí další zálohy na ruble složené reemigranty z Volyně na kvitance F-ma 12 a F-ma 13.

Ústřední výbor Svazu Čechů z Volyně rozhodl dále, aby na léky pro bojující lid Koreje bylo věnováno 5.000 Kčs ze soc. fondu.

Na četné dotazy a stížnosti krajanů bylo rozhodnuto urgovat znovu na MPSP a u Ústřední čs. pojišťovny, n. p., urychlené vrácení částek zaplacených vol. Čechy na pojistných premích v letech 1946 — 1947.

Bylo rozhodnuto, aby všem hornickým učňům z řad volyňské mládeže byly věnovány vhodné dary jako projev vděčnosti a uznání naší krajské veřejnosti těm, kteří nejlépe pochopili, kde je jejich místo v našem velikém boji o lepší příští, při výstavbě socialismu. Žádáme proto všechny hornické učně, vol. Čechy, aby se ihned přihlásili písemně do ústřední kanceláře Svazu v Žatci.

Ústřední výbor schválil dále návrh, aby při Žateckém Polánkově museu bylo zřízeno oddělení Volyňských Čechů. V tomto oddělení budou shromažďovány historické památky a dokumentární materiály o životě našich krajanů na Volyni.

Ke zprávě o zahájení činnosti pěveckého sboru vol. Čechů při SČzV

v Žatci doporučuje Ústřední výbor účast všech krajanů ze Žatce i okolí v tomto kulturním tělese, které se může stát reprezentačním činitelem a výrazem našich upřímných snah i na poli kulturním.

Svaz Čechů z Volyně požádal ministerstvo práce a sociální péče, aby do doby, než bude s reemigranty z Volyně provedeno vyúčtování za jejich majetky zanechané na Volyni, byla jim poskytnuta došší záloha na ruble složené u čs.-sovětské přesídlovací komise na kvitance F-ma 12 a F-ma 13.

O výsledcích naší žádosti, jejíž kladné vyřízení bude dle slibu podporovat MPSP, budeme informovat krajanů ve zprávách Svazu.

**Pokyny odbočkám Svazu Čechů z Volyně.** Žádáme znovu všechny okresní odbočky Svazu Čechů z Volyně, aby v době co možná nejkratší poukázali ústředí Svazu v Žatci vybrané členské příspěvky, které podle stanov jsou odbočky povinny zaslat i s příslušným vyúčtováním na tiskopisech, jež jim byly pro tento účel vydány.

Žádáme dále, aby nám odbočky zaslaly zprávy o počtu členů, kteří zaplatili a rovněž těch, kteří dluhují členské příspěvky za léta 1946-1950. Je povinností okresních odboček SČzV, aby své členy upozorňovaly na nutnost plnění základních povinností, které jsou hlavním předpokladem pro existenci naší organizace.

**Pracovní doba v ústřední kanceláři Svazu Čechů z Volyně v Žatci se stanoví od 15. září t. r. na dobu od 8 — 12 hod. a od 13 — 17 hod. denně.**

## Budujeme sociální fond

Na svatbě sl. Dobrušky Pickové s p. Augustinem Spurným v Dědince na podnět bra Jana Zahradníčka, byla při svatební hostině podniknuta sbírka ve prospěch sociálního fondu pro padlých. Bylo vybráno 700.— Kčs.

Vyslovujeme touto cestou všem štědrým dárcům srdečné Bůh zaplať a novomanželům přejeme hojně upřímné vzájemnosti na nové cestě životem.

**Na křtinách u p. Četverika Vladimíra konaných dne 2. 7. 1950 v Jenčicích** bylo vybráno z podnětu p. Gmely z Jenčic Kčs 900.— na sociální fond.

Vyslovujeme všem dárcům srdečný dík a novokřtenci i šťastným rodičům přejeme vše nejlepší.

## Různé zprávy

**Na stavbu pomníku podlým volyňským Čechům ve Staňkovicích** přispěli dalšími dary: Emilie Koutová, Staňkovice Kčs 1.000.—, Karel Synek, Staňkovice Kčs 1.000.—, Vladimír Posledník, Vlkov čp. 20 okr. Podbořany Kčs 1.000.—, Helena Synková, Staňkovice Kčs 1.000.—.

Jednota SBS Staňkovice — Tvršice děkuje touto cestou všem štědrým dárcům.

### Poděkování.

Žáci a žákyně střední školy v Třeboni, kteří se zúčastnili česání chmele u našeho krajanů Isavčuka ve Vlko- vě okr. Podbořany, nás požádali o uveřejnění dopisu, který mu zaslali jako projev vděčnosti za vzornou péči, již o ně projevoval po celou dobu jejich pobytu na chmelové brigádě, Píši:

„Váženým manželům Isavčukovým, Vlkov, okr. Podbořany.

Dovolujeme si poděkovat Vám co nejsrdečněji touto cestou za vzorné přijetí, jehož se nám u Vás dostalo a za péči, již jste nám věnovali po celou dobu našeho pobytu u Vás na chmelové brigádě.

Díky Vaší starostlivosti a velmi dobrému jídlu, kterého každý z nás dostal neomezené množství, jsme se u Vás cítili jako doma a rádi jsme pracovali po celých 14 dnů.

Máme také radost z vydělaných peněz. Každý už víme, co si za ně koupíme. Jeden boty, druhý svetr, třetí knihy atd.

Budeme rádi na Vás vzpomínat. Žáci a žákyně střední školy v Třeboni.“

**Ředitelství Vyšší školy výživy v Žatci** upozorňuje, že bude opět uspořádán pro ženy a dívky šestiměsíční kurs pro vedení domácnosti. Vyučuje se: vaření, konzervování ovoce a zeleniny, stolničení, přístřihování a šití prádla a šatů, přešívání a jiným odborným předmětům. Kurs začíná 1. listopadu 1950 a končí 30. dubna 1951. Pro své umístění je návštěva kursu umožněna hlavně venkovským uchazečkám. Písemně nebo ústní přihlášky přijímá ředitelství Vyšší školy výživy v Žatci, Leninova 1354.

**První výhra velké věčné tomboly** tradiční Žatecké Dočesné — motocykl zn. JAWA 350 cm<sup>3</sup> — připadla na los, zakoupený u Svazu Čechů z Volyně. Vyhrál ji krajan Pavel Pilný ze Žatce.

Antonín Špatenka

31. pokračování

# Průkopnická vesnice

Přišel pak den 13. července 1943, který pro ty, kteří jej přežili, zůstane navždy v živé paměti, a to všem, starým, mladým i dětem.

I obyvatelé Moskovštiny věděli, že válka nepřináší nic dobrého a že si vyžadá mnoho obětí, ale jen na frontě a v čestném boji. Vraždění civilního obyvatelstva a snad i nevinných dětí, to jim bylo cizí a do příchodu Němců neznámé. Pak poznali Němce, když vraždili a ničili židy, ale přesto stále nevěřili, že by Němci "kulturně vyspělý" národ, mohli vraždit civilní obyvatelstvo a pálit celé vesnice. Přesvědčili se však sami na své kůži, že jsou Němci schopni, jak hnusně a barbarsky si počínají.

Toho dne, 13. července, sotva se rozednilo, byli všichni hospodáři na nohou. I hospodyně spěchaly do chléva dojit a krmít dobytek. Když pak uvařily ženy snídání, vstávali i ostatní členové rodiny. Do mlékárny s mlékem chodili většinou muži, neboť měli příležitost, hned časné z rána pohovořit si mezi sebou o událostech a o každé prožité noci.

Tedy i dnes jako obvykle nesli muži mléko do mlékárny. Než bylo mléko z nádob vyprázdněno a zapsáno do deníku, usedli na lavici před mlékárnou a dali se do hovoru. Jak si tak povídají, přichází od dolejšího konce vesničky Ukrajinec Maxim Balčuk, který rovněž přinášel v konvi mléko. Byl však bledý, oči vylekané a když viděl hospodáře sedět před mlékárnou, chtěl přidat do kroku, nohy se mu však třásly. Když konečně doběhl, pobízel chraptivým hlasem hospodáře, aby s ním šli dovnitř. Rozhlížel se kolem ustrašeným pohledem a začal bědovat: „Češi, Češi! To je hrozné! Je zle!“ Opět se rozhlédl a všichni s napětím čekali, co se zase kde v noci stalo. Domnívali se totiž, že tlupy banderovců zase někde vraždily.

Ukrajinec se trochu vzpomatoval, sepnal ruce a po tvářích mu kanuly slzy, když pokračoval:

„Bože, Bože, co jsi to na nás seslal. Čím jsme se provinili, komu jsme ublížili, že nás tak trestáš. Zbav nás již těch holodranců německých.“

„Prosím vás, co se přihodilo, povězte nám rychle, neboť sem může přijít někdo cizí“, pobízel jej k řeči starosta.

Ukrajinec se utířil a začal:

„Bože, vy nic nevíte? Jste obklíčeni Němci. Celá vaše vesnice. Když jsem vyšel ze své chaty na vaši cestu, uviděl jsem pojednou v příkopu pět Němců a sotva ušel kousek cesty, již zase tam byli Němci. Sklopil jsem oči, ale pozoroval jsem nenápadně kolem sebe, že v polích, kolem dokola homží se to vojáky. Je jich všude plno a plazí se po zemi k zahradám. Jsou ozbrojeni až po uši.“

Před vesnicí na mne jeden zařval: stát! a s namířenou puškou se mě ptal, kam jdu a co nesu. Bylo asi moje velké štěstí, že jsem nesl konev s mlékem, jinak bych byl jistě už tam ležel. Když mě propustil, ukázal mi rukou na ústa a na vaši vesnici. To asi znamenalo, abych zde nic neříkal.“

Když Ukrajinec skončil, začali hospodáři uvažovat, proč Němci obklíčili vesnici. Někteří projevovali názor, že se asi Němci domnívají, že v jejich vesnici jsou

ukryti židé. Jiní zase měli za to, že budou dělati prohlídku, zda tam nejsou banderovci.

Co se tak dohadovali, vešel do mlékárny jiný Ukrajinec s mlékem. Jakmile uviděl hospodáře pohromadě, přistoupil k nim a také on jim oznámil, že je vesnice obklíčena německým vojskem. Řekl jim, že jsou Němci na 100 m od sebe vzdáleni a nejméně 200 že jich šlo k panskému lesu. Vojáci prý si kopají kryty.

Po tomto sdělení nastal v mlékárně velký zmatek mezi přítomnými. Starosta Linha je okřikoval, aby zachovali klid a rozvahu.

„Rozejděte se domů a konejte svoji práci jako obvykle. Zatím snad se celá věc vysvětlí a dost možná, že Němci obklíčují les. Kdyby však bylo i pravda, že nás všechny vyvraždí, věřte sousedé, že než takto žít ve stálém strachu a nebezpečí, je lépe, když nás zabijí. Upozorňuji vás však, abyste se před dětmi o tom nic nezmiňovali.“

Jděte domů, zdržujte se však u svých rodin doma na statku. Na pole nejezděte, dokud něco přesnějšího nevyšetřím a sám vám o tom neřeknu.“

Sousedé vyslechli svého dobrého starostu a se sklopenými hlavami se ubírali ke svým domovům. Ve vsi byl ještě raní klid a až bylo brzy zrána, dalo se předpokládati, že počasí bude celý den pěkné.

Doma vyhledal každý muž svou ženu a všechno jí řekl. Pobízel ji aby raději děti vzbudila a oblékla. Ti, kteří nebyli v mlékárně, se to také brzy dozvěděli. Všichni se shodovali v tom, že obklíčení vesnice je asi proto, že se Němci domnívají, že zde jsou ukryti židé neb banderovci a že proto dojde asi k prohlídkám.

Slunce počalo stoupat nad lesy a pasáci vyháněli dobytek na pastvu. Měli kravičky svázané, které šly před nimi.

Do ranního ticha ozvala se pojednou z panského lesa rána a hned za ní druhá a opět zavládlo ticho. Již bylo osm hodin a dosud žádný nevěděl, co se kolem nich děje. Němce dosud nebylo viděti žádného ani na konci vesnice, ani na návsi.

V místech, kde se křižovaly cesty do poli, měl postavenou malou chatinku soused Kroba Vladimír, který právě toho dne nebyl ještě v mlékárně. U této jeho chatinky byli zadrženi pasáci, kteří hnali svoje stáda na pastvu. Zastavili je němečtí vojáci, kteří jim nařídili, aby svoje kravky uvázali u mladých třešní, které byly vysázeny podél cesty. Pak přinutili pasáky, aby s nimi šli do Krobovy komory, ve které je zavřeli.

Krobovi, kterému stavení patřilo, pak nařídili, aby rychle umyl podlahu v jedné větší místnosti, odstranil z ní všechny nábytek, jenom stůl a židle tam ponechal. Kdokoliv jel nebo šel do vesnice, byl zadržán a zavřen do komory, kde musili všichni státi obličejem ke zdi.

Bylo již devět hodin a ve vesnici dosud nic nevěděli. Všichni se drželi doma s rodinami pohromadě. Jen Josef Linha, který měl svůj statek přibližně asi 200 m vzdálený od chatinky Krobovy, viděl, jak se po jeho dvoře procházejí němečtí

vojáci. Dokonce slyšel odtamtud ozývati se dobytek, který bučel hlady. Dobře tam ovšem neviděl, protože měl vysoký živý plot a kolem své ohrady zasázen vysoký tabák.

Chtl tedy vylézt na půdu, ale uvědomil si, že ani to by mu nebylo nic platné, protože tam mu zase v rozhledu bránila stodola. Musel tedy vyčkat, protože se neodvažoval vyjít z domova. Celá vesnice byla napjata, co jim dnešní den přinese, že to nebude nic dobrého, o tom byli přesvědčeni.

Někteří hospodáři zahlédli již za svými stodolami helmy německých vojáků. Též mezi obilím byli Němci schováni a číhali jako kočky na svoji oběť.

Všem vesničanům se zášlo dnešní odpoledne celou večností. Ticho a klid bylo přerušeno občas výstřelem. Co se však zatím připravovalo v Krobově chatě, nikdo nevěděl. Krávy bučely u stromů a některé výbojněji se utrhly a pásly se v obilí. Také koně s povozy, které stály po cestě bez dozoru, neboť jejich hospodáři byli vězněni v Krobově komoře, od táhli i s povozy do poli a pásli se v obilí.

Zatím hospodáři doma dělali každý svou práci, neboť chtěli ukázat Němcům, že jsou klidní. Ženy, které poklízely ve chlévech, si dokonce prozpěvovaly, ovšem, ani si neuvědomily, že zpívají stále jednu a tutéž a že se jim hlas podezřele chvěje. Nebyl to zpěv radostný, ale zoufalý. Jen děti neměly o ničem potuchy a proto si spokojeně hrály. Jen když uslyšely občas výstřel, poplašily se a přeběhly ke své mamě, která je však, sama třesoucím hlasem, konejšila.

Hospodář Josef Linha byl by dal všechno za to, kdyby mohl se sousedem Krobem promluvit třeba jen deset slov, aby věděl, co tam dělají. Viděl, že mají z lesa natažen telefon na Krobov dvůr.

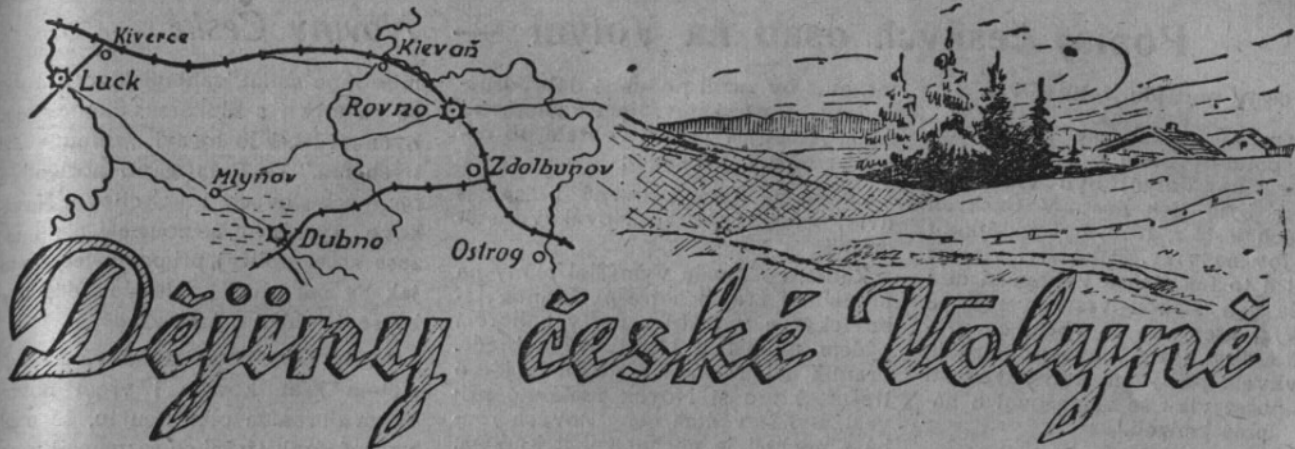
„Snad mají nějaké cvičení“, uvažoval, „nebo snad pro Bůh nechť se stahovají kolem jejich vesnice.“ Takové úvahy procházely mu hlavou.

Neměl doma stáji a tak se zmínil své ženě, že půjde se podívat k sousedovi Vinterovi, ke kterému měl asi 400 metrů. Žena však o tom nechtěla ani slyšet a se sepjatými rukama ho prosila, aby od ní a dětí neodcházela. Poslechl tedy svou ženu, ač by byl velmi rád věděl, co se na druhém konci děje.

Tam zatím devatenáctiletý syn hospodáře Rejska šel do stohu pro slámu a nedele, jak nedaleko stojí německý voják v pšenici a držel pušku napřaženou k pábě. Hoch však dělal, jako by jej neviděl, a nakládal ze stohu slámu do koše. Když jej měl plný, chtěl s ním odejít, ale tu na něho voják zařval: „Halt!“ Chlapec se ulekl, že pustil koš. Němec na něho volal, zřejmě aby šel k němu. Nohy se hochovi třásly, ale přesto se obrátil a šel k vojákovi. Když byl asi pět kroků od něho, ukázal mu rukou, aby zůstal stát. Němec mu ukázal, aby mu přinesl chléb a maso. Hoch přikývl na souhlas a odešel do stavení, zanechav koš se slámou na zemi. Doma vzal kus chleba a donesl to ke stohu. Voják mu naznačil, aby to položil na zem. Nedovoloval mu však ani, aby se k němu přiblížil.

Chlapec tedy vzal koš slámy a odcházela do statku. Když již byl u chlévu, treskly tři rány z pistole, na dvoře Kroba. Za nimi byly vypáleny tři rakety, jedna zelená a dvě červené. Hned po té se začali ukazovati ve vesnici ozbrojení vojáci.

Pokračování



# Dějiny české Volyně

26. pokračování

Dr. J. Folprecht

## Správní nesrovnalosti.

Mnohem odlišněji se však tyto úkazy a tato srovnání sporu jevila domácímu obyvatelstvu. Čechové nedovedli vždy zakrytí mezi sebou ani mezi domácím obyvatelstvem své spory a obtíže, které vznikaly hlavně vzdáleností roztroušených osad od sídel volostí. Byla zřízena síce nová volost v Kupičově, ale to vše nestačilo a z toho ze všeho vznikaly neshody mezi volyňským gubernátorem a generálním gubernátorem, až byl jmenován na Volyni (v Žitomíru) přítel Čechů Gresser. Ale ani on neměl tolik síly, aby stále častěji se objevující těžkosti právní a soudní přemohl. Ukázalo se, že vzdálenosti od sídel volostí v kraji bez řádných komunikací jsou hlavní příčinou obtíží; v jednotlivých osadách si domácí obyvatelstvo stěžovalo na nesprávnosti v jednotlivých obecních rozhodováních, kdežto zase Čechové, majíce své oddělené správní zřízení necítili se zavázáni povinnostmi místními. Nezbyvalo, než uchýlit se k řešení; aby vzdálené kolonie byly přivtěleny do volostí domácích, nečeských. A z toho vznikly nové neshody a kyselosti.

Ruské státní zřízení tehdejší doby dávalo volostem samosprávu ve všem, i v soudech. České vesnice, které byly později zařazeny z komunikačních a vzdálenostních důvodů do volostí ruských, nebo vůbec čeští jednotlivci, kteří v ruských volostech bydlili, cítili se zkráceni na svých administrativních i soudních právech vůči těm Čechům, kteří žili v české samosprávě volostní. Z toho vznikaly další obtíže, které byly zvyšovány i tím, že i ruské volosti byly nuceny ruskými vyššími úřady vycházeti Čechům zvláště vstřícně, což těžce neslo obyvatelstvo domácích.

Obtíže ještě rostly tím, že bylo těžko přidržovati české osadníky potřící do vlastní české volosti, k pracím, které ukládala každému občanu správa místní (udržování a úprava cest, poskytování příspěží, obecných, pro všechny platných povinností atd.).

Přibyl a Olič „v kačestvě upolno-močenných ot vsěch Čechov na Volyni“.

František Přibyl a Josef Olič měli značnou práci, byli to oficiální představitelé všech Čechů na Volyni, kteří zastávali Čechy ve věcech právních při administrativních úřadech. Ovšem byli ku pomoci Čechům i ve všech věcech hospodářských a uplatňovali se i po stránce kulturní a náboženské.

Poněvadž volyňští Čechové převážně jako katolíci jakýmsi způsobem naráželi na ruské zákony ze dne 10. července 1865 hlavně proto, že představitelé pravoslavné církve se na ně dívali jako na katolíky hned od počátku s nedůvěrou, náleží Přibylovi a Oličovi velká zásluha v tom, že dovedli získati pro ně příznivé úsudky u činovníka „osobych poručeníj“, gubernátora kijevského, Gressera, hlavně když v říjnu 1865 navštívil volyňské české osady.

Jejich zásluhou, alespoň nepřímo, bylo také, že gubernátor Dundukov-Korsakov se postaral o vydání dekretu (usnesení ministerské rady) Čechů, kteří stále ještě byli rakouskými státními občany. Toto usnesení ministerské rady bylo Alexandrem II. podepsáno dne 10. (22) července 1870.

František Přibyl pocházel z Třeboně, kde jeho otec byl úředníkem na Švarcenberském panství. Vystudoval lesnickou školu v Bělé u Bezděže, nějaký čas studoval na technice ve Vídni a na báňské akademii Příbramské. Po válce roku 1866, které se účastnil, odejel do Varšavy, byv tam přílákán hospodářskými poměry po roce 1863, kdy polští velkostatkáři prodávali své pozemky. Vplul taktó do svého oboru a uplatnil se dobře. Vznikla v něm myšlenka, obrátit český vystěhovalecký směr od Ameriky na Rus, na Volyn. Jeho působení mezi Čechy a ruskou vládou bylo obrátěné a úspěšné. Zemřel roku 1904 na Královských Vinohradech.

Hned z počátku roku 1869 Přibyl vzal na sebe úřad stařešiny Buderážského a ukázal se velmi energickým

činovníkem, který hned v prvých letech se účinně bránil proti pomluvám, že podléhal polským vystěhovaleckým agentům.

Josef Olič, vedle Františka Přibyla plnomocník Čechů na Volyni, ruskou vládou jmenovaný, narodil se roku 1841 v Řevničově. Byl učitelem v Žatci a v Rakovnicích. Jeho otec Jan se přistěhoval na Volyn roku 1869, kdy jeho syn jako mladý 28-letý muž vnikl spolu s Přibylem mezi předsídlenci českými ihned jako představitel, rádce, zástupce a rozhodčí a byl generálním gubernátorem Dundukovem-Korsakovem potvrzen s Přibylem jako plnomocník volyňských osadníků. Převzal roku 1869 úřad pomocníka Hlinského stařešiny. Dundukov-Korsakov se líčí jako inteligentní, energický a velmi pilný úředník, který poznal brzy Čechy jako cenné osadníky už za své návštěvy na Volyni ke konci r. 1869 a hlavně potom ze zpráv svého důvěrníka Gressera, který se později stal gubernátorem volyňským.

Na přání Dundukovo opatřili Přibyl s Oličem pro české osadníky v Čechách kněze. Církevní orgány pravoslavné neprojevaly mnoho zájmu z počátku o české přistěhoválce a nejevili ochotu, projednati otázku české církve cestou zákonnou a teprve 14. listopadu 1870 bylo mezi státem a církví dohodnuto, že budoucí církev česká neodporuje zásadám ani státním, ani církevním a zřizování husitských far bylo svěřeno ministerstvu vnitra.

V těchto věcech Olič s Přibylem velmi účinně působili a Olič zvláště měl poměrně velmi pečlivě vyhraněné zásady nové české církve, které uvádíme na jiném místě. Sám napsal knížku Dějiny českého vystěhovelectví na Rus a vydal ji v Kijevě r. 1908 nákladem časopisu Ruský Čech.

Pokračování.

## Popisy českých osad na Volyni — *Noviny České*

### Z cesty nepůjdu, řekl si vlk.

Jedním z prvních, ne příliš vítaných, spoluobyvatelů Čechů v jejich začátcích na Volyni byli vlci. Byli všude a bylo jich dost. V Českých Novinách ještě r. 1878, byl podniknut velký lov na vlky. Také živí vlci se chytali a to tak, že se vykopaná díra pokryla jen slabou vrstvou roští a listů. Vlk, který na to vběhl se propadl do díry a byl chycen. Později, snad vlivem přibývání kultivovanosti kraje, počet vlků se zmenšoval a nakonec úplně zmizeli.

Krátce po příchodu Čechů na Volyni, byli však vlci velmi obávaným nepřítelem. Bylo pro to jistě hodně důvodů i když někdy vlci nebyli přímými útočníky, jak o tom svědčí tato historika:

R. 1872 vezl František Miler na koni léky z lékárny. Do novin se dovaželi tehdy z Mlýnova. V lese vběhl na cestu vlk. Ale neútočil; sedl si a pozoroval jezdce. Ten zastavil. Dlouho tak stáli a dívali se navzájem do očí, chtějíce prozkoumat, co as ten či onen zamýšlí. Kůň netrpělivě stříhal ušima, ale neodvážil se ani frknout.

Kdož ví, jak dlouho by tato trapná situace trvala, kdyby náhodou nešla kolem pošta, jejíž vůz byl tažen koňmi s rolníčkami. Snad by také na léky z Mlýnova čekali občané dnes.

### Neznámý hlídač, aneb co nadělaly rouby.

Bylo to několik let po tom, co se vypsalý rouby některých vzácných druhů třešní. Když se již začaly „zapalovat“ byl o ně pochopitelně velký zájem, zejména mezi kluky. A z tohoto zájmu, podporovaného mlsnými jazýčky novinských kluků vznikla za jednoho červnového večera výprava na třešně. Stalo se to docela prostě, aniž se při tom hlasovalo. Kluci se procházeli obcí, když Petr Burda prohlásil: „Kluci, Prošek má za stodolou třešni; je přímo obalená a jsou červené jako krev!“

A nebylo třeba více vykládat. Šlo se.

Prošek si ale byl vědom lákavosti krásných plodů a hlídal je. Je jisté, že se klukům tento lov nepodařil a vrátili se z něj s několika stopami od Proškova bíče. To by ale nebyli kluci z Novin, aby je tento nezdar odradil! Ještě se všichni z toho útěku pořádně nevzpamatovali, když Tonda Synků vítězně prohlásil, že ví ještě o jiných třešních. Jsou veliké jako holubí vejce!

„Kde?“

„U hořejších Nováků!“ — mávnul rukou ve vzduchu Tonda a sňoval plány, jak by se na třešně mohli dos-

tát, aniž by zažili podobné dobrodružství, po němž si navzájem ohmatávali záda. A zaujav postoj velitele při dávání rozkazu, prohlásil:

„Půjdeme nepozorovaně přes náš dvůr, zadem pak za Novákovu stodolu!“

Zatím, co Tonda vymýšlel plány na přepadení zrajících třešní, Frantík Libovický se vytratil z party a horem pádem uhaněl k Novákově zahradě. Frantík byl již starší a věděl, že jde o třešně, které si Novák nedávno přivezl. Byl si vědom ceny nových roubů a nechtěl je nechat zničit klukům. V zájmu dobrých věcí zradil tedy kamarády a postavil se na stranu jejich nepřítele — Nováka. Udělal to tím způsobem, že se stal hlídačem Novákových třešní. Než se totiž kluci uradili, seděl už Frantík s pořádným bejkovcem v ruce ze keřem na Novákově zahradě o očekával kluky, kteří ve své horečné touze okusit lákavé plody ani nepozorovali, že v jejich partě jeden chybí.

Měsíček takřka v úplňku s nevšední štědrostí rozdával svůj svit na okolní stromy. Třešně, s nímž Frantík nespustil ani na okamžik oči, stála sličná jako panna, netušíc, jaká pohroma se na ní valí. Bylo posvátné ticho letní noci. Frantíkovo srdce bušilo tvrdými údery. Každá minuta se mu zdála být dlouhou.

Pak ticho bylo přerušeno slabými šelesty trávy a osvětlená měsíční září zahrada se zkalila plížícími se stíny. Frantík se připravoval ke skoku. Vyrazil právě v okamžiku, když kluci se připravovali vylézt na třešni. Zastihl toho posledního a když mířil na dalšího, upozoroval, jak se kněmu s klackem v rukou žene Antonín Novák. Nečekal na výsledek a následoval své kamarády „v zaječích horech“. Vždyť by to byla ostuda pro Frantíka; sám Novákovi pomáhal třešně roubovat! A teď kdyby ho poznal, myslil by, že je také mezi těmi loupežníky! — Po takovéto bleskurychlé úvaze Frantík rozhodl, že bude líp, když uteče, neboť jeho tatínek vždycky říkával: „Kdo uteče, ten vyhrajel!“

Druhý den byla neděle. Frantíkův otec přišel z hospody a vyprávěl doma o příhodě, již ke všeobecnému veselí sděloval spoluobčanům Novák:

„Hlídal jsem třešně, když vidím jak se někdo plíží ke stodole. Chtěl jsem ho už přetáhnout klackem, ale vidím, že si sedl za keř a dívá se na třešni. Vyčkal jsem tedy co bude dál. Za chvíli vidím, jak houf kluků se hrne za ním. Než však dorazili, vyběhl na ně neznámý s klackem. V domění, že mi chtěl neznámý posloužit jako hlídač, vyrazil jsem mu ku pomoci. Jak-

mile mne shlídl, zahodil klacek a dal se na útěk i s klukama. Škoda, kdybych věděl, kdo to byl, „zafundoval“ bych mu.“ — Frantík při posledních otcových slovech, který citoval Novákovu vyprávění, se pousmál, ale hned zase stáhl obličej, při pomýšlení na to, jak by mu kluci „nafundovali“, kdyby se dověděli o jeho zradě!

Místo Novákovu „fundován“ bylo potom Frantíkovým i všem novinským občanům odměnou to, že onen vzácný druh třešní se rozmnožil v obci i okolí a že už kluci nemusili chodit na noční výpravy, majíce každý takové pochoutky na své zahradě.

### Zvonek.

Noviny České — uprostřed škola a zvonek. Zvonek, který tolikrát vyzváněl při poslední cestě občanů na malý hřbitůvek, tolikrát volal k ohni, zvonek, jenž tolikrát volal na poplach, když v dobách zlých se děla někomu křivda. Ten malý a zvukný zvonek byl svědkem slávy, rozkvětu i pádu a znovu z mrtvých vstání jedné české obce v cizině. Před odjezdem byl zvonek slavnostně po bohoslužbě předán správě pravoslavné církve v Dorohostaji. Bylo to dojemné loučení občanů, neboť malý ten zvonek se jim stal velkým symbolem, který je spojoval v dobách dobrých i zlých.

A ta lípa uprostřed obce! Na té bude slavičí zpěv dlouho vyprávět o zanechané památce Čechů na Ukrajině, památce práce, nezměrné píle, mozolnatých rukou i zaslezených očí.

Však vzpomínky Novinských občanů tam velmi často do jejího stínu zaletí. . . .

### Konec.

**Uzavíráme popis Českých Novin z pera našeho krajana Vladimíra Libovického a oznamujeme našim čtenářům, že v příštím čísle začneme uveřejňovat na pokračování popis obce Martinovky. Připravený máme dále popis Kupičova. Vyzýváme současně krajany z ostatních obcí, aby nám zaslali své popisy a pokud je ještě nemají, aby je co nejdříve sepsali, neboť pamětníků ubývá a pro sepsání dějin jsou tyto popisy nanejvýš důležité.**

## Zelovští Češi

Mnoho se již napsalo v různých časopisech a brožurách o zelovských Čechách, ale známost o nich není ještě všeobecná a proto dochází často ke stížnostem, že nejsou chápány jejich potíže se správnou výslovností. A proto byl jsem požádán, abych něco do Věrné stráže napsal.

Ti, kteří je snadno nelaskavě posuzují pro jejich některé zvláštnosti v řeči, ať si uvědomí, že nejen oni, nýbrž i jejich dědové a pradědové se narodili v cizině. Do Zelova se přistěhovali v roce 1802 z Dolního Slezska, které patřilo Prusku.

Nikdo se nestaral o jejich zápas o zachování národnosti a nábožensktví Českých Bratří, pro které byli v vlasti vypuzeni. Jejich četbou byly knihy švabachem psané: Slabikář 16-stránkový, Katechismus, Bible, Labirint světa, Praxis pietatis (cvičení se v pobožnosti), Modlitby a ještě mnoho jiných.

Téměř každý uměl čísti; neuměli to někdo, považován byl za méněcenného: „Vždyť ani číst se nenaučil“ říkalo se o něm. Umění čísti vyžadoval jejich náboženský řád. Jít bez Kancionálu do kostela, znamenalo neumět čísti a to byla hanba. Vypravuje se tato historka: Matka sedí v kostele a má před sebou otevřený zpěvník a zpívá. Sousedka ji upozornila:

„Máte Kancionálek vzhůru nohama!“  
— „Ach, to ty děti mi to zase obrátily.“

Učiteli byli především rodiče, poněvadž jedna škola nestačila pro všechny děti. Byly to vzácné maminky a vzácní otcové, kteří stáli na stráži mateřského jazyka a náboženství. Škola, pokud se vyučovalo česky, český kostel a výše jmenované knihy zachovaly vědomí sounáležitosti s národem a vlastí o níž takřka nic nevěděli.

Prvním učitelem přisedším z Čech, byl Kořen, který, tuším, první upozornil na měsíčník „Betanii“, vycházející v Čechách, který se rozšířil v Zelově jako první časopis vůbec a stal se takovým malým okénkem do staré vlasti.

Prvním návštěvníkem staré vlasti v roce 1909 byl Jan Tomeš starší, kterému pak zůstala přezdívka „český“. Pak přibývalo do Zelova českých knih a časopisů. Také byla vzbuzena touha po návratu do Čech.

Jako zvláštní v Zelově užívané slovo bylo „ju“. S příchodem do Zelova faráře B. K. Radechovského a učitele J. M. Tomeše, slovo to začalo se ztrácet a bylo hanbou je vyslovit. Setkávali jsme se často s případy, že na otázku odpovídali „ju“, ale okamžitě se opravovali a opakovali „ano“.

Když po staletém odloučení se přistěhovali do vlasti svých otců, byli zmateni, že místo krásného „ano“, které si již v cizině osvojili, slyší to mírně řečeno, nehezké „jo“. Vzdor tomu i jiným zklamáním zapojili se do budovatelského úsilí celého národa a jako v cizině, tak i zde snažili se vyniknout nad průměr.

Nikdo nemá práva posmívat se některým zvláštnostem jejich řeči, neboť exulanti dokázali, že i v cizině možno si zachovati lásku k vlasti a jazyku, což nelze říci o mnohých později vystěhovaných.

Ze Zelova vycházeli nejen tkalci, ale také řada učitelů, farářů, doktorů a jiných.

Milí krajané zelovští, nekažte naši krásnou českou řeč cizími slovy. Čtěte hlasitě dobré knihy a časopisy, což vám pomůže v značné míře překonávat jazykové obtíže.

Když jste byli v Zelově, rádi jste četli „Hlas Volyně“ a „Krajské listy“, které byly našim pojátkem v cizině. Dnes hájí naše zájmy týdeník „Věrná stráž“. Dobře uděláte, když si ji předplatíte, neboť ještě potřebujeme zájmový časopis, který také mimo jiné přináší mnoho zajímavých a poučných článků, týkajících se našich zvláštních záležitostí.

J. M. Tomeš.

## Životní jubileum volyňského Čecha v cizině

Bratr Miloslav Baloun, rodák z Českého Boratína na Volyni, hloubavý duch, mnoho přemýšlel a pozoroval život kolem sebe, v obci, v církvi a mnohé se mu nelíbilo. Byl smýšlení ekumenického a proto mnohými nechápan. Chtěl sloužiti církvi Kristově bez ohledu na rozdíly denominační.

Z pohnutého života br. Miloslava Balouna vyjímám toto: Za první světové války pro podezření z vyzvědačství byl zajat Němci a ve vězení držen dvě léta. Po propuštění odjel do Čech, kde pracoval v YMCA. K vojenské povinnosti se vrátil do Polska. Po propuštění z vojska v hodnosti poddůstojníka, přijal místo vychovatele v chlapeckém sirotčinci církve metodistické v Klarysově u Varšavy. Tam pojal úmysl odjet do Argentiny a po náležité přípravě státi se misionářem mezi tamními národy. Po dlouhých pokusech dostati se do Argentiny, konečně byl přijat na jednu loď za topiče, která ho dovezla k cíli. Tam pracoval za velmi těžkých podmínek a při tom studoval. Za několik let vrátil se na krátký čas do rodného Boratína. Tehdejší poměry však nebyly pro něho příznivé a proto se rozhodl vrátiti se do Ameriky. Konečně br. Miloslav Baloun zakotvil v New Yorku, kde požehnané působí jako kazatel španělského sboru.

Tohoto milého bratra a horlivého náboženského pracovníka znají ne-

jen jeho krajané z Boratína, nýbrž také reemigranti z Michalovky, Kupičova, Ozeran Českých, Mírotína, Michny a jiných osad na Volyni z jeho zájezdů k nim za účelem kázání slova Božího.

Proto bude jistě mnohé zajímat, když zde budu citovat dopis, uveřejněný v „Křesťanských listech“, popisující slavnost, uspořádanou španělským sborem na oslavu 50. narozenin svého kazatele:

„V jednom španělském sboru v New Yorku je kazatelem vzácný muž, ryzího charakteru, usměvavé tváře, upřímného srdce a hluboké víry v Boha, českého původu, rev. Miloslav Baloun. Členové tohoto sboru jsou většinou přistěhovalci z Puerta Rica, hovořící řečí španělskou. Jsou snědé tváře, černých lesklých očí, ebonových vlasů a jejich kazatel je pravým kontrastem, totiž obzvláště světlé pleti, vždy pěkně růžové, modrých očí, a velmi jasných plavých vlasů. Na první pohled každý by usoudil, že se takový severan k tomuto národu nehodí, ale je velmi zajímavé zjistiti, že bratr Baloun ovládá jejich řeč dokonale a rozumí jejich povaze lépe, než kdo jiný. Rovněž tak členové tohoto pěkného sboru milují svého kazatele více, než by milovali někoho ze svého národa. Dokázali to veřejně dne 19. března 1950, kdy jejich kaza-

tel se dožil krásného věku, svých padesáti let.

19. března 1950 připadl právě na neděli a celý sbor se umluvil, že onu neděli zasvěti oslavě svého kazatele jako překvapení. Připravili si krásný program, na kterém mnozí z členstva účinkovali.

Po kázání následovaly zpěvy, recitace a hudební čísla, zvláště k tomu dni připravená. Potom všichni jednotlivě vyjádřili svá přání k jeho svátku a dávali mu dary. Kazatel pak se slzami v očích jim všem poděkoval za tolik lásky a úcty, kterou k němu mají. Pořad byl ukončen zvláštním číslem pěveckého sboru, který má ke kazateli Balounovi zvláštní vztah, protože i on je velmi dobrým hudebníkem.

Tato slavnost trvala dvě a půl hodiny a potom ještě se nikdo nemohl s kazatelem rozloučiti, protože každý po programu chtěl mu říci, co měl na srdci.

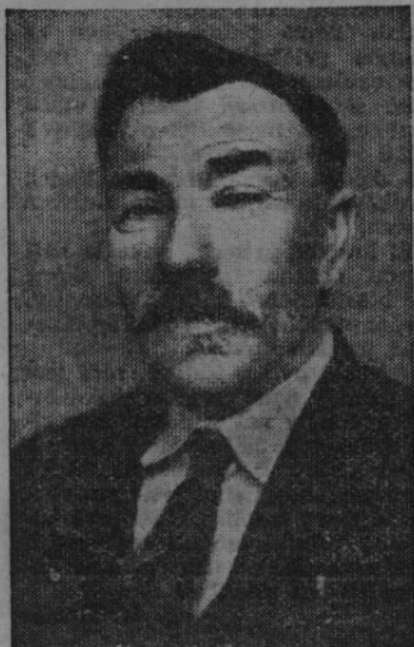
Bylo to velmi vzácné viděti, jak národ španělského původu miluje kazatele českého původu, jak se všichni navzájem doplňují a mají rádi.“

My, kteří známe kazatele Balouna, připojujeme se k jeho sboru s přáním: „Vímeť pak, že milujícím Boha všechny věci napomáhají k dobrému.“

J. M. Tomeš.



### Vzpomínáme



Vzpomínáme se s láskou v očích, že 25. července t. r. uplynulo deset let od tragické smrti našeho drahého manžela a otce Václava Selingra z Kupičova na Volyni, dobrého vlastence a poctivého rolníka.

Kéž je tvůj spánek na kupičovském hřbitově lehký! Naše vzpomínky zalétají tak často v ta místa a ty necht jsou kyticí, kladenou ti na hrob. Odpočívej v pokoji!

Manželka, dcera a zeť.



U příležitosti prvního výročí úmrtí naší drahé Lenky Fusové roz. Brabcové a Bětušky Andršové roz. Rysové, klademe na hrob kytičku vzpomínek.

Rodina.



Oznamujeme všem přátelům a známým, že 13. 3. 1950 tragicky zahynul náš drahý manžel, otec a dědeček Vladimír Šimůnek, nar. 15. 11. 1901 v Ivaničtech na Volyni. Vrátil se do ČSR jako příslušník čs. voj. jednotky v SSSR. No Volyni působil jako učitel ve Volkově, Moldavě, Jezírku a v Českém Zavidově. Ke svému povolání se vrátil i v ČSR a působil na škole „Dukelských hrdinů“ v Plané u M. L. — Kéž je ti lehké odpočinutí!

Manželka, děti a vnučata.



S bolestí v srdci vzpomínám mého milovaného manžela Josefa Polyce narozeného 15. 2. 1872 v Zálesí na Volyni. Zemřel 28. 8. 1949 v Soběchlebech u Podbořan po krátkém pobytu ve vlasti, kterou tak miloval. Necht je ti, můj drahý, země česká lehká a spánek v ní sladký. Vždy s láskou budu vzpomínat.

Truchlící manželka.



S bolestí oznamujeme přátelům, že dne 12. září t. r. uplynul rok od smrti naší milované maminky a babičky Julie Vaňkové roz. Hlouškové. Spí ti chym snem v daleké volyňské zemi, drahá maminko! Vždy s láskou vzpomínají dcera Mařenka Termenová a vnučci Krauzové.



### Malý oznamovatel

Dne 1 října 1950 dožívá se naše matka, babička a prababička Anastazie Holcová ze Zdobunova 65 let. Do dalších mnoha let hodně zdraví a štěstí přejí děti, vnuci a právnuče.

\*

### Hledáme.

Prosíme o jakoukoliv zprávu o mém nezvěstném manželovi Václavu Jiráskovi ze Zavidova, který narukoval 10. 3. 1944 do RA a potom byl u 1. čs. sboru v SSSR. Poslední zprávy o tom, že se nachází na frontě, jsou ze dne 25. září 1944. Není vyloučeno, že byl později u 2. paradesantní brigády a zúčastnil se bojů na Slovensku.

Libuše Jirásková, Leninova 794, Zatec

\*

### Hledáme.

Antonín Danda, Mikulášovice 259, okr. Rumburk, hledá Františka Novotného, který před odjezdem bydlel v Žitoměru na Volyni. Prosíme čtenáře, aby hledaného na tuto zprávu upozornili.